

Jan Mácha (1926-1984). Hledání Prahy

Hlavní budova muzea 25. 6. 2008 - 21.9. 2008.

Odkrývání neznámých pohledů Prahy, zmapování Starého Města, Malé Strany a Hradčan neotřelým expresivním viděním barevbarev – to jsou kresby a grafiky akademického malíře Jana Máchy. Zveme Vás na výstavu, která se koná od 25. června do 21. září 2008, slovy kurátora Mgr. Jána Simkaniče:

„Trvalá a nepomíjející krása Prahy a její nekončící proměnlivost vábí a přitahuje každoročně zástupy návštěvníků. Praha magická, Praha rudolfínská, Praha židovská, Praha barokní, Praha hudební, Praha fotogenická, Praha moderní, Praha... Praha, matka českých měst! Stále vyhledávaná, stále obdivovaná, stále okouzluje. Nikdo nespočítá, kolikrát byla Praha zvěčněna – bleskem fotoaparátu, štětcem malířovým či filmovou kamerou, kolik barev a nálad skrývá a zároveň cudně poodhaluje, kolik pohlazení a něžných dotyků nabízí všem svým obdivovatelům...“

I začínajícímu umělci z Valašska, Janu Máchovi, Praha učarovala na celý život. Z jeho autoportrétu sálá až magnetická síla touhy, jež v citlivé duši zažehla věštba Libušina. Z vidiny a proctví vznikla neodolatelná touha – vidět město veliké. V těch nejtěžších válečných létech přijíždí do Prahy studovat. A hlavně malovat. Bytostně si Prahu zamiloval a zůstal jí věrný do konce svého nedlouhého života. Z hluboké touhy vznikla trvalá láska, z prvních nesmělých pokusů vznikly postupně rozsáhlé, uzavřené grafické cykly PRAHA. Malíř Jan Mácha znal Prahu dokonale: ze svého ateliéru v Michalské ulici nedaleko Staroměstského náměstí vyrážel do ulic velkoměsta zachytit nezachytitelné.

Jeho láskou byly rovněž NOČNÍ CYKLY, o kterých řekl: *„Není na světě tak otrlého člověka, aby někde na paloučku či vyvýšeném místě nepropadl ve své fantazii do nekonečného prostoru, který jej obklopuje v záři a mihotání.“* Patří k nim NOČNÍ PRAHA jako jímavý domov, KARLŮV MOST jako romantika duše, která trvá, povznáší.

Prchavé pocity okouzlení Prahou ve všech ročních obdobích i v mnohých proměnách dne a noci, ve chvílích všedních i svátečních vystihují, jak měl toto město rád a jak dokázal vystihnout jeho nálady. Vyhledával ty nejroztodivnější kontrasty nečekaných detailů v kombinaci s panoramatem města. Originální pohledy až dokumentární podoby přetavil do osobité, expresivní a barevné působivosti. I jinak známá a dostupná místa Prahy proměnil v neobyčejný zážitek nečekané kompozice či barevné nálady. Toužil po Praze, poznával Prahu, zvěčnil Prahu. Tím nejpřímějším a nejpřirozenějším, sobě vlastním způsobem. Tuto Prahu poznáváme také my. Prahu zvláštní, prostou a malebnou. PRAHU MÁCHOVU.“

JAN MÁCHA

Akademický malíř a grafik, narozen 16. září 1926 v Rožnově pod Radhoštěm. Po základní škole pracoval v roce 1941 – 1943 jako obuvnický učeň u firmy Baťa ve Zlíně. Od září 1943 do května 1945 byl žákem Státní grafické školy v Praze u profesora Františka Nachtigala. Od

června roku 1945 do roku 1949 studoval Akademii výtvarných umění v Praze, speciální grafickou školu profesora Vladimíra Silovského. V letech 1946–1977 se podílel na 79 výstavách v Československu. Vystavoval též v zahraničí, např. v Káhiře, Budapešti, Havaně či Nicosii. Jan Mácha, byť původem z Valašska, bytostně miloval Prahu – jeho plány do budoucna s přáním poznat Prahu jedenadvacátého století náhle přerušila smrt krátce po jeho padesátých osmých narozeninách.